

บทที่ 6

กรณีศึกษาสวัสดิการชุมชน

ในการวิจัยได้มีการศึกษาในกรณีการจัดสวัสดิการชุมชนในอำเภอคลองลานเพื่อเป็นกรณีศึกษาและเป็นข้อมูลเชิงลึก โดยมีวัตถุประสงค์ในการศึกษา ดังนี้

- 1) ศึกษาสภาพและรูปแบบการจัดสวัสดิการชุมชนที่มีอยู่ในปัจจุบัน
- 2) ศึกษาสภาพและรูปแบบการจัดการกลุ่ม ต่างๆ ที่มีอยู่ในชุมชน และ
- 3) ศึกษาปัญหาในการจัดสวัสดิการชุมชน

โดยวิธีการศึกษา ดังนี้

1) คัดเลือกกลุ่ม ที่จะใช้เป็นกรณีศึกษา โดยนักวิจัยท้องถิ่น ร่วมกันพิจารณาจาก หมู่บ้านที่มีการดำเนินงานกลุ่มและจัดสวัสดิการชุมชน

2) เก็บข้อมูลโดยการสนทนากลุ่ม โดยเชิญแกนนำในชุมชน ประธานหรือกรรมการกลุ่มต่างๆ ในชุมชน ให้ข้อมูลและอภิปรายและถอดบทเรียนการดำเนินงาน

ปรากฏผลการศึกษาในแต่ละกรณีดังนี้

1. กรณีศึกษา บ้านชัยมงคล ตำบลคลองน้ำไหล

บ้านชัยมงคล ม. 19 ตำบลคลองน้ำไหล อำเภอคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร โดยการสนทนากลุ่ม วันที่ 16 พฤษภาคม 2550 มีกลุ่มที่เป็นหลัก คือ กลุ่มออมทรัพย์บ้านชัยมงคล ม. 19

ความเป็นมาของหมู่บ้าน

ชาวบ้านจากอำเภอแม่ทา จังหวัดลำปาง ได้มาทำงานชักลากไม้ในแถบนี้ และได้เห็นความอุดมสมบูรณ์ของพื้นที่ตั้งหมู่บ้านในปัจจุบัน ซึ่งจากจากที่อำเภอแม่ทาที่มีสภาพแห้งแล้ง จึงกลับไปเล่าสู่กันฟังในหมู่เพื่อนบ้าน ชาวบ้านบางส่วนจึงอพยพมาตั้งรกรากในปี พ.ศ. 2499 แต่มาอยู่ได้ไม่นานเกิดน้ำหลากทำให้มีคนตายจึงพากันย้ายกลับ แต่ยังมีชาวบ้านบางส่วนที่ยังอยากที่จะอยู่ที่นี้พากันไปถามหลวงพ่อดำมุลอินทรชโย และได้คำตอบว่าถ้าไปตั้งหมู่บ้านอยู่บริเวณต้นหูควาย (ต้นหูกวาง) ก็เจริญต่อไป ชาวบ้านกลุ่มนั้นจึงพากันอพยพมาอีกครั้งหนึ่งในปี พ.ศ. 2500 จำนวน 31 ครอบครัว ในครั้งนี้หลวงพ่อดำมุลได้เดินทางมาด้วยเพื่อเป็นขวัญกำลังใจให้กับชาวบ้าน ก่อนเดินทางกลับหลวงพ่อดำได้สร้างธาตุ (เจดีย์) อินทรชโย ที่วัดคลองน้ำไหลกลาง และชาวบ้านได้ถือเป็นประเพณีสร้างน้ำพระธาตุในวันเพ็ญเดือนสามของทุกปี

เมื่อมีการจัดแบ่งเขตการปกครองของทางราชการ ในบริเวณที่ตั้งหมู่บ้านถูกจัดอยู่ในหมู่ที่ 2 ของตำบลคลองน้ำไหล ต่อมา มีการจัดเขตการปกครองใหม่ ปี พ.ศ. 2544 ถูกแบ่งให้อยู่ในหมู่ที่ 19 บ้านชัยมงคล

ความเป็นมาของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านชัยมงคล

ในปี 2539 จากความคิดของแกนนำชาวบ้าน โดย สจ.ประพันธ์ จิตคำ รวมกลุ่มแกนนำ ได้แก่ อนุชานาถ สุขใจ, นายโรจน์, อรอนงค์ ธิยานันท์, นายมา, บุญมา, คมสัน โดยการสนับสนุนของกรมการพัฒนาชุมชน ดำเนินการก่อตั้งกลุ่มออมทรัพย์ ในปี พ.ศ. 2541 จึงก่อตั้งได้สำเร็จ เมื่อแรกตั้งมีสมาชิก 35 คน เงินออมสัจจะ 3,250 บาท

ในปี 2544 มีการจัดเขตการปกครองใหม่ ทำให้ที่ทำการกลุ่มตั้งอยู่ในหมู่ 19 จึงเปลี่ยนมาเป็นกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านชัยมงคล หมู่ที่ 19

ปัจจุบัน มีสมาชิก 801 คนทุน 3,181,980 บาท

ปัญหาที่พบในช่วงจัดตั้งกลุ่ม

ในช่วงการเตรียมการตั้งกลุ่ม สถานที่ไม่อำนวย เนื่องจากได้สร้างเป็นเพิงพักเป็นที่ทำการกลุ่มชั่วคราว รวมทั้งการทำความเข้าใจกับกลุ่มสมาชิก และคนในชุมชนต้องทำอย่างค่อยเป็นค่อยไป บางคนก็ไม่เข้าใจ บางคนคิดว่ากลุ่มไปไม่รอด รวมถึงคิดว่ากรรมการอาจโกงสมาชิกได้ กรรมการบางคนมีความรู้สึกท้อบ้าง แต่ก็ให้กำลังใจกัน

หลักการดำเนินการ

ในระยะเริ่มแรกยังไม่มีหลักการ แต่มีข้อตกลงไว้โดยการมีเงินฝากขั้นต่ำไว้เดือนละ 20 บาท ต่อมา มีการปรับข้อกำหนดปี 2550 สมาชิกต้องออมเงินไว้อย่างน้อย 1 ปี แล้วจึงสามารถกู้เงินของกลุ่มออมทรัพย์ได้ วงเงินที่กู้ได้จะเอาจำนวนเงินทั้งหมดหารด้วยจำนวนสมาชิก คือ จำนวนวงเงินที่กู้ได้ สามารถกู้ได้เกินวงเงิน โดยดูจากความจำเป็นของสมาชิกในกลุ่ม มีการคิด ดอกเบี้ยร้อยละ 2 โดยเหตุที่ก่อตั้งกลุ่มออมทรัพย์ในหมู่บ้านอยากมีเงินเป็นก้อนเพื่อไม่ต้องกู้เงินนอกระบบที่มีดอกเบี้ยสูงและมีเงินทุนหมุนเวียนภายในหมู่บ้าน

กลุ่มต่างๆ ในชุมชน

1. กลุ่มทอผ้า

สาเหตุที่ตั้งกลุ่มทอผ้าเนื่องจากกลัวลืมกรรมวิธีในการทอผ้าและชาวบ้านมีความรู้พื้นฐานในการทอผ้าอยู่แล้ว จึงได้จัดตั้งขึ้นเพื่อให้สมาชิกในกลุ่มออมทรัพย์มีอาชีพและรายได้เพิ่มขึ้น โดย สจ.ประพันธ์ และนางนิจ ศรีโส เป็นแกนนำในการก่อตั้งกลุ่ม ในปี 2543 ต่อมา มีการขยายมีการขยายกลุ่มมากขึ้นมีการกู้เงินจากออมทรัพย์ 35,000 บาท ใช้หนี้หมดแล้วกู้อีกเป็นจำนวน 1,000,000 บาท และอบต. 40,000 บาท ใช้หมดแล้วเมื่อ ปี 2550 ปัญหาของกลุ่มได้แก่

- ราคาไม่ได้ตามต้องการเนื่องจากคุณภาพของสินค้าไม่ตรงตามที่ตลาดต้องการ
- มีการปรับเปลี่ยนสินค้าเพื่อตรงตามความต้องการของตลาด เช่น มีการทอผ้าคลุมไหล่

2. กลุ่มเย็บผ้า

กลุ่มออมทรัพย์สำรองจ่ายค่าใช้จ่ายของกลุ่มเย็บผ้า โดยเริ่มรับงานจากโรงงานมาเย็บได้ค่าเย็บ 15 บาท / ตัว จักร 10 คัน คน 10 คน

เริ่มต้นจากแกนนำ 10 คนมีใจรักและอยากมีอาชีพเสริม รวมทั้งมีผู้สนับสนุน และมีสมาชิกในกลุ่มทำงานในโรงงานมาก่อน

ปี 2547 มีวิทยากรจากศูนย์ส่งเสริมอุตสาหกรรม และสนับสนุนการซื้อจักร ทั้งหมด 50 คัน มีคน 40 คนเข้าอบรม หลังอบรม 3 เดือนต่างแยกตัวไปทำเอง อีก 3 กลุ่มทำงาน แต่ยังคงความเป็นสมาชิกกลุ่มอยู่ทางกลุ่มไปรับงานมาเอง ถ้าไม่มีงานสามารถขอแบ่งงานไปทำได้

หลักการดำเนินงาน คือ ค่าจ้างเย็บตัวละ 15 บาท หัก เป็นค่าไฟ 1 บาท + ค่าด้าย 1 ปัจจุบันเหลือสมาชิก 30 คน เนื่องจากแยกตัวไป

ค่าจ้าง 18 บาท โดยหักค่าไฟออก 1 บาท เหลือ ตัวละ 17 บาท และหักรายได้ร้อยละ 5 ในแต่ละรอบ ถ้าได้เงินจำนวนน้อยก็จะไม่หัก

นอกจากนี้แล้วกลุ่มยังพบปัญหาเรื่องโดนโกง มีการคุยกันในกลุ่มเคลียร์ในเรื่องของเงินในส่วนที่โกงไปแล้วร่วมกันรับผิดชอบ

3. กลุ่มร้านค้า

เนื่องจากกลุ่มต่างๆ ตั้งอยู่บริเวณเดียวกัน และมีการมารวมกลุ่มเย็บผ้า ร่วมถึงทำกิจกรรมต่างๆ ที่ศูนย์ฯ สาริตฯ จึงลองนำของมาขายเพื่อเป็นการลองทำกิจกรรมด้านค้าขาย

มีการปันผลการลงทุน ทุกคนในหมู่บ้านเป็นสมาชิกกลุ่มร้านค้า เดิมมีสมาชิก 223 คน ปัจจุบันเหลือ 167 คน ปันผลร้อยละ 5 คนขายหน้าร้านได้ 25% จากผลกำไรทั้งหมด

4. กลุ่มเห็ด

เริ่มจากธุรกิจในครัวเรือนประมาณ 10 ปีที่แล้วผลกำไรจะแบ่งเป็นเปอร์เซ็นต์จากเห็ดที่ขายได้ภายในกลุ่มมีสมาชิก 10 คน และเป็นคนที่ทำก่อน และเชื่อใจเอง การเชื่อมต่อกับกลุ่มออมทรัพย์ในลักษณะของการกู้มาลงทุน เป็นการกู้ในนามของกลุ่มผู้เพาะเห็ด

การจัดสวัสดิการชุมชน แบ่งเป็น

1) กองทุนเกิด

- เมื่อมีการเกิดจะมีค่าทำขวัญ 300 บาท เปิดบัญชี 200 บาท
- ผู้ปกครองส่งต่อ ขึ้นด้าเดือนละ 30 บาท/เดือน แต่ไม่เกินเดือนละ 200 บาท
- จนถึง ป. 6 สามารถเบิกออกมาเป็นค่าใช้จ่ายในการศึกษาได้แต่ไม่เกิน 5,000 ต่อครั้ง
- ถ้าตอนหมดจะออกจากความเป็นสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์

2) กองทุนแก่

- ต้องเป็นสมาชิกสัจจะก่อน
- อายุ 65 ปีขึ้นไปจะได้เงินปันผล 200 บาท / ปี

3) กองทุนเจ็บ

- ถ้าเข้าโรงพยาบาลได้ครั้งละ 100 บาท / คืน แต่ไม่เกิน 5 คืน / ครั้ง ในแต่ละปีไม่เกิน 2 ครั้ง (ไม่เกิน 1,000 บาท/ปี)

4) กองทุนตาย

- ต้องเป็นสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์
- เมื่อเสียชีวิตได้ 7,000 บาท / 1 หลังคาเรือน

เงินกองทุนสวัสดิการเกิดจากการรวบรวม 50% ของเงินปันผล + 130 บาท สมาชิกต้องจ่ายสมทบ

- ก่อนปี 2546 มีปัญหาเรื่องความเชื่อถือกันของสมาชิกในกลุ่มออมทรัพย์ เช่น สมาชิกไม่ส่งเงินคืน ความไม่ชัดเจนของกฎระเบียบ และหลักฐานทางการเงิน

- มีการปรับคือ ตั้งกองทุนสวัสดิการขึ้นมาเป็นการฟื้นความน่าเชื่อถือของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อให้ได้รับสวัสดิการต่างๆ เช่น เกิด แก่ เจ็บ ตาย

การเปลี่ยนแปลงการถือหุ้น จะทำการประกาศขายเงินฝากให้กับผู้ที่สนใจก่อน โดยจะได้สิทธิเหมือนกับสมาชิกเดิม แต่ถ้าสมัครเข้าเป็นสมาชิกใหม่จะต้องรอ 1 ปี จึงจะได้ปันผล นอกจากนี้ยังสามารถซื้อเงินฝากของสมาชิกกลุ่มได้ในกรณีย้ายที่อยู่อาศัยจะได้เงินปันผลพร้อมกับสมาชิกเก่าไม่ต้องรอ 1 ปี

การพัฒนาออมทรัพย์ระดับตำบลและอำเภอ

ปี 2539 สจ.ตั้งศูนย์สวัสดิการตลาด แต่ด้วยเงื่อนไขต้องมีกลุ่มออมทรัพย์ก่อนจึงจะตั้งได้

ปี 2540 เริ่มดำเนินการ

ปี 2543 ความผูกพันกันของสมาชิกในหมู่บ้านจึงมีการรวมตัวเป็นกลุ่มตำบลขึ้นมา

ปี 2544 ได้รับงบจากกองทุนพัฒนาสังคม จัดอบรมออมทรัพย์, ฐาน ตั้งเครือข่ายออมทรัพย์ระดับอำเภอ (เป็นตัวแทน)

อย่างไรก็ตามการเชื่อมต่อระหว่างหมู่บ้าน และกลุ่มบ้านระดับตำบลยังไม่ได้มาเชื่อมหากแต่เป็นการเชื่อมกันตามความสัมพันธ์แต่เดิม แต่ก็มีมีการดำเนินการเพื่อที่จะสร้างเครือข่ายรวมถึงมีการสนับสนุนจากหน่วยงานราชการ เช่น พัฒนาชุมชนเรียกประชุมกลุ่มออมทรัพย์ทั้งอำเภอ เป็นต้น

การดำเนินการเชื่อมเครือข่ายออมทรัพย์ระดับอำเภอที่ผ่านมา ใน 4 ตำบล ดูตามความพร้อมของแต่ละหมู่บ้านและมีการส่งเงินตามขนาดของหมู่บ้าน หมู่บ้านใหญ่ส่งเงินออม 400 บาท / เดือน (ต. คลองลานพัฒนา และ ต.คลองน้ำไหล) หมู่บ้านขนาดเล็กส่ง 200 / เดือน (ต.โป่งน้ำร้อน และ ต. สักงาม) คณะกรรมการที่ได้มาจากทุกหมู่บ้าน แต่เนื่องจากการจัดการและการรวมตัวอยู่ห่างกันและยังไม่คล่องตัวจึงยุบจากกลุ่มออมทรัพย์ระดับอำเภอเป็นระดับตำบลในระยะต่อมา

จุดเด่นของกรณีศึกษา

- มีเรื่องสวัสดิการ มีแผนการดำเนินการชัดเจน
- เป็นแม่ข่ายเรื่องผ้าในเขตภาคเหนือ
- มี สจ.เข้ามาดำเนินงาน
- กลุ่มรวมตัวเพื่อการเรียนรู้ในระดับตำบล และกู้เงินจากออมทรัพย์เพื่อมาจัดตั้งสหกรณ์

2. กรณี ตำบลโป่งน้ำร้อน

2.1 บ้านคลองสมุย

สภาพทั่วไปของบ้านคลองสมุย

เมื่อปี พ.ศ. 2522 มีชาวบ้านรุ่นแรกจากลำพูน, แพร่, น่าน, เชียงราย, ลำปาง อยู่บริเวณบ้านคลองสมัยเหนือ และอุบล, ขอนแก่น อยู่บริเวณคลองสมุยใต้ มี 30 ครัวเรือนย้ายเข้ามาทำมาหากิน และเริ่มอยู่เป็นกลุ่มมีการสร้างถนน ขอยเข้าสู่แต่ละตัวบ้าน จัดตั้งกลุ่มหมู่บ้านกันขึ้น ในปี 2526 ชาวบ้านในช่วงนั้นส่วนใหญ่มีอาชีพทำนา ทำไร่ ปลูกข้าว ข้าวโพด ถั่วเหลือง หมุนเวียนกันไป และมีการใช้น้ำเพื่อการเกษตร เริ่มมีการสร้างอ่างเก็บน้ำในปี 2538 และเริ่มสร้างฝายส่งน้ำไปตามไร่นา และเก็บค่าอ่างไว้ไร่ละ 5 บาท โดยหัวหน้าเหมือง กรมประมงปล่อยปลาลงในอ่างเก็บน้ำ และเกิดการเลี้ยงปลาขึ้นในปี พ.ศ. 2544 และมีการเปิดอ่างให้บุคคลภายนอกมาตกเบ็ดในช่วงเดือนตุลาคม – เมษายน คันละ 10 บาท / วัน เพื่อนำเงินที่ได้มาใช้งานหมู่บ้านส่วนหนึ่งตอบแทนหัวหน้าเหมือง และตอบแทนกรรมการอ่าง อาชีพหลักของชาวบ้านในปี 2545 ส่วนใหญ่ทำนากับไร่มันสำปะหลัง ปัจจุบันมีชาวบ้านอาศัยอยู่ 227 ครัวเรือน ประกอบด้วย สมุยเหนือ สมุยกลางและสมุยใต้ โดยมีกลุ่มต่างๆ ในชุมชน ดังนี้

ชื่อกลุ่ม	ตั้งขึ้นเมื่อ	ที่มา	เงินทุนหมุนเวียน		กิจกรรม	การจัดสวัสดิการ
			เริ่มต้น	ปัจจุบัน		
กลุ่มผู้สูงอายุ	2549	สาธารณสุข	6,000 ¹		- ฌาปนกิจผู้สูงอายุ - สนับสนุนการออกกำลังกาย - ส่งเสริมอาชีพจักสาน	
กลุ่มเลี้ยงวัว			²		- เลี้ยงวัวขุน	
กลุ่มแม่บ้าน						
รสบท.	2547	อบรม อาสาสมัคร พิทักษ์ป่า			- ดูแลป่า - สร้างฝายแม้ว - ตรวจยึดคนแผ้วถางป่า	

¹ และเก็บเงินสบทบศพละ 20 บาท

² เงินสมทบแรกเข้าคนละ 1,000 บาท

ชื่อกลุ่ม	ตั้งขึ้นเมื่อ	ที่มา	เงินทุนหมุนเวียน		กิจกรรม	การจัดสวัสดิการ
			เริ่มต้น	ปัจจุบัน		
กลุ่มกขคจ.			280,000	300,000	งานสาธารณประโยชน์ (ค่ารถเมื่อไปประชุมอบรมของชาวบ้าน)	ปล่อยกู้ไม่คิดดอกเบี้ย
กองทุนอ่างเก็บน้ำ	2544	จัดตั้งกันเอง		³	ซ่อมแซมท่อพีวีซีการเกษตรที่เสียหาย	- 10 % ให้คนขายบัตร - 45% ให้กรรมการ เวรยาม - 45 % ส่งกองกลาง
กลุ่มฉาปนกิจ		สมทบ.				- ให้เงินคนที่ เดือดร้อนดูแลตัวเอง ไม่ได้
กองทุน สงเคราะห์						-ช่วยเหลือแล้วแต่ กรณีเช่น ไฟไหม้, ประสบเหตุต่างๆ และ ยืมเงินโดยไม่คิด ดอกเบี้ยกับประชาชน ที่ไม่เดือดร้อน
อสม.		สาธารณสุข	อบต.ปี ละ 7500 บาท		- ตรวจสอบสุขภาพผู้สูงอายุ	
เกษตรแนวใหม่			อบต. สนับสนุน การ ซื้อปุ๋ย		- ทำน้ำมันจากสบู่ดำ	

2.2. บ้านโป่งน้ำร้อน

มีกลุ่มและจัดสวัสดิการ ดังนี้

ชื่อกลุ่ม	ตั้งขึ้นเมื่อ	ที่มา	เงินทุนหมุนเวียน		กิจกรรม	การจัดสวัสดิการ
			เริ่มต้น	ปัจจุบัน		
กลุ่มกอกหญ้าคา	2549	จัดตั้งโดย พม.	16500 + ค่าหุ้น 1,000	17500	จัดหาวัสดุคืบและ นำไปขาย	มีสวัสดิการช่วยเหลือค่า รถเมื่อเจ็บป่วยไป โรงพยาบาล

³ เก็บเงินค่าเปิดอ่างเพื่อตกปลาคันละ 10 บาท

ชื่อกลุ่ม	ตั้งขึ้นเมื่อ	ที่มา	เงินทุนหมุนเวียน		กิจกรรม	การจัดสวัสดิการ
			เริ่มต้น	ปัจจุบัน		
กลุ่มออมทรัพย์	2544	พช.จัดตั้งกลุ่ม		1,000,000		- ทุนการศึกษา 300 / ทุน ทั้งหมด 60 ทุน - ซื้อของให้ผู้สูงอายุ - รักษาพยาบาล 300 / คน / ปี - เสียชีวิตให้ 500 / คน รับเป็นเจ้าภาพ 1 คืน เงินทั้งหมดประมาณ 1,000 บาท
สตรี	2550	มีเงินทุนจาก กลุ่มพัฒนาสตรี ปัจจุบันกู้เงิน เพิ่มจาก เครือข่ายสตรี อำเภอ ดอกเบ๊ 1% คืนภายใน 10 เดือน	25,000		นำเงินที่ได้ไปพัฒนา ผลิตภัณฑ์ของกลุ่ม เช่น ทำแหม่ม เครื่อง ฉาบ ทำน้ำพริก พืชผักสวนครัว กำลังเข้าเครือข่าย ย้อมผ้าสีธรรมชาติ	
กขคจ.			280,000		ยังไม่ได้ปล่อยกู้	
กองทุนสงเคราะห์ ประจำหมู่บ้าน		จัดตั้งโดย พม.	12,000	10,000	จ่ายเมื่อเดือดร้อน เช่น ไฟไหม้ น้ำท่วม	
กองทุนหมู่บ้าน		จัดตั้งโดยรัฐ และในภายหลัง ได้กู้เงินเพิ่ม จาก ธกส.	1,000,000	2,000,000	- ช่วยสาธารณะประโยชน์ - ให้กู้ยืมเงิน	- สาธารณประโยชน์ 10%(ของกำไร) - กองทุน + ความเสี่ยง 40% - ปันผล 15% - กองทุนการศึกษา + ศึกษาดูงานของ คณะกรรมการ 10 % - ช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาส⁴ พิจารณาโดย คณะกรรมการ

⁴ โดยเป็นบุคคลที่ไม่มีอาชีพ คนชรา ขาดงาน ไม่มีคนดูแล

ชื่อกลุ่ม	ตั้งขึ้นเมื่อ	ที่มา	เงินทุนหมุนเวียน		กิจกรรม	การจัดสวัสดิการ
			เริ่มต้น	ปัจจุบัน		
อสม.		กระทรวง สาธารณสุข	ปีละ 7,500		ให้ความรู้ด้าน สาธารณสุขมูลฐาน	
ฅาปนกิจ	ตั้งมา ประมาณ 30 ปี	จัดตั้งกันเอง	⁵			เงินที่เก็บจากสมาชิกให้ ญาติครัวเรือนที่เสียชีวิต เว้นค่าคณะกรรมการ 15 % ของเงินทั้งหมด
สมาคมสงเคราะห์ ผู้สูงอายุ ⁶		สาธารณะสุข				

การเชื่อมต่อ การเชื่อมต่อภายในหมู่บ้านระหว่างกลุ่มต่างๆ เป็นในลักษณะของบุคคลที่ทำงานคือคนหนึ่งอาจเป็นกรรมการในหลายๆ กลุ่มในขณะเดียวกัน แต่การบริหารจัดการไม่มีความเชื่อมร้อยกัน

จุดเด่นของกรณีศึกษา

- มีแผนการทำความเข้าใจของชุมชนในหมู่บ้าน

แนวทางในการจัดสวัสดิการชุมชน

โดยใช้วิธีการทำความเข้าใจกับสมาชิกให้มากที่สุด โดยใช้กลุ่มออมทรัพย์เป็นแกน และแยกงานด้านการจัดการสวัสดิการเป็นกองทุนเพื่อสวัสดิการ อาจเก็บเงินสมทบเพิ่ม โดยจ่ายเมื่อแรกเข้าครั้งเดียว

คาดว่าจะสามารถดำเนินการได้เลยเนื่องจากมีความพร้อมในเรื่องของ ทุนเริ่มต้นจากเงินสวัสดิการที่ทำอยู่แล้ว อาจใช้เวลาในการทำความเข้าใจกับสมาชิกบ้างแต่คาดว่าจะทำได้ไม่ยากนัก

3. กรณีบ้านเพชรนิยมนำตำบลสังฆาม

บ้านเพชรนิยมนำตำบลสังฆามบ้านเพชรนิยมนำตำบลสังฆาม อำเภอลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร เป็นแกนหลักจากการศึกษาและจัดเวทีในวันที่ 18 พฤษภาคม 2550 มีรายละเอียดดังนี้

ข้อมูลทั่วไปในหมู่บ้าน

ชาวบ้านส่วนใหญ่เป็นชาวเขาเผ่าปกาเกอญอ และมีชาวกำแพง ชาวโคราช (เป็นชาวบ้านรุ่นแรก) กลุ่มสองเป็นชาวเพชรบูรณ์ พิชญ์โลก และยังมีคนมาจากโป่งน้ำร้อนอีกด้วย

⁵ เดิมเก็บครัวเรือนละ 3 บาท ปัจจุบันเก็บ 20 บาท มีสมาชิก 1,000 คน มีม. 1, ม. 2 ต. โป่งน้ำร้อนและ ม.1 สังฆาม

⁶ สมาคมนี้นี้เดิมเป็นสมาคมระดับอำเภอที่ตั้งโดยสาธารณะสุข ปัจจุบันในระดับอำเภอล้มไปแล้ว แต่ระดับกลุ่มยังคงดำเนินการอยู่ มีสมาชิกอยู่ใน ม.1 และ ม.2

เดิมบ้านเพชรนิยมน อยู่ในตำบลโป่งน้ำร้อน แยกมาเป็น ม. 2 และ เปลี่ยนมาเป็น ม.8 ตามลำดับ ในปี พ.ศ. 2535 จึงแยกมาบ้านเพชรนิยมนตำบลสังขามในภายหลัง มีลำดับพัฒนาการและการจัดตั้งกลุ่มต่างๆดังนี้

ปี พ.ศ.	พัฒนาการของหมู่บ้าน / การจัดตั้งกลุ่ม
ก่อน 2500 - 2522	-มีการตั้งบ้านเรือนส่วนใหญ่เป็นชาวเขาเผ่าปกากญอ บ้านเดิมชื่อบ้านที่จะคอ ป่ามะพร้าว (ชื่อบ้านเพชรจะขอในปัจจุบัน) -ชาวบ้าน 4 – 5 ครอบครัวแรก อพยพมาจากนครชุม กำแพงเพชร เข้ามารับรกรากในบริเวณบ้านที่จะคอ -ช่วงที่สอง การตั้งบ้านเรือนขยายมาจากบริเวณตำบลโป่งน้ำร้อน -ช่วงที่สามเป็นคนจังหวัดน่าน พิจิตร เพชรบูรณ์ และพิษณุโลกซึ่งเป็นผู้นำการปลูกฝ้ายและข้าวโพดแต่ปลูกได้ไม่นานเนื่องจากมีโรคและแมลง -ช่วงที่สี่ชาวบ้านจากนครสวรรค์มาตั้งรกรากเป็นรุ่นสุดท้าย
2523	- ตั้งเป็นหมู่ 8 บ้านเพชรนิยมน ตำบลโป่งน้ำร้อนอย่างเป็นทางการ - มีสัมปทานแร่สังกะสี แล้วถูกยกเลิกในปี 2524
2524	- ชาวบ้านรวบรวมเงินสร้างวัดโดยมีหลวงพ่อดำปิ่น มหาวิโร เป็นเจ้าอาวาสวัด ซึ่งมีญาติอยู่ที่โป่งน้ำร้อน - ตั้งโรงเรียน - เกิดกลุ่มหนุ่มสาวบ้านเพชรนิยมน เพื่อทำงานส่งเสริมและทำงานกิจกรรมสาธารณประโยชน์ เช่น การลงแรงปรับปรุงพื้นที่ถนน หรือเตรียมงานสถานที่ในงานประเพณีหมู่บ้าน
2525	- ยกเลิกสัมปทาน - ประกาศเขตอุทยาน - ชนเผ่าอพยพออกจากป่า ประสบปัญหาไม่มีที่ทำกิน ทำให้หลายคนเข้าไปขุดต่อไม้จากป่ามาขาย - เริ่มมีรถไถเข้ามาในหมู่บ้าน - ตั้งอาสาสมัครสาธารณสุขมูลฐานประจำหมู่บ้าน 1 คน
2527	- กองทุนสงเคราะห์หมู่บ้านที่อำเภอเป็นผู้ให้ทุน
2529	- เริ่มปลูกมันสำปะหลังเป็นวิธีการว่างแล้วกลบดิน - อบรมตั้งกองทุน หมู่บ้านอาสาพัฒนาตนเอง (อพป.) - เกิดกลุ่มแม่บ้าน – สตรี มีหน้าที่ในการทำอาหารตามงานต่างๆ ของหมู่บ้าน

ปี พ.ศ.	พัฒนาการของหมู่บ้าน / การจัดตั้งกลุ่ม
2531 - 32	- สภาพพื้นที่ทำการเกษตรแห้งแล้ง ชาวบ้านเข้าไปปลักลอบทำไม้มากขึ้น - อาชีพหลักของชาวบ้านคือ เกษตร และทำไม้เลื่อยไม้เป็นอาชีพรอง - ชาวบ้านเริ่มไปหางานทำในกรุงเทพ - เกิดกลุ่มฌาปนกิจหมู่บ้านซึ่งชาวบ้านทุกคนจะได้สวัสดิการนี้
2533	-ป่าไม้ตรวจลาดตระเวนป่ามากขึ้น ชาวบ้านเลิกทำไม้ -ชาวบ้านไปหางานทำในกรุงเทพฯเพิ่มมากขึ้น จนกระทั่งในหมู่บ้านมีแค่เด็กและผู้สูงอายุ -มีการปลูกข้าวโพดพันธุ์ผสม 1 - 2
2534	-พบถ้ำหินงอกหินย้อยชื่อ “ถ้ำแสงเพชร” -เจดีย์โบราณถูกพบ และถูกทำลาย -พบซากเตาโบราณที่ใช้เผาอิฐ
2535	-มีการตัดถนนเข้าหมู่บ้าน -ข้าวไร่เริ่มหายไปเพราะคนย้ายถิ่นที่ปลูกเดิมย้ายมาปลูกพื้นที่ข้างล่างซึ่งหญ้าขึ้นมาก -แยกจากหมู่ 8 มาเป็นหมู่ 2 ต.สังขาม
2536	-มีการใช้ปุ๋ยเคมีในการเกษตรมากขึ้น -ค่าแรง 35 บาทต่อคนชุด ไม่มีรถไถ
2537	-มีข้าวโพด 888เข้ามา
2533-2540	-ชาวบ้านอพยพไปทำงานในกรุงเทพแต่เมื่อคำนวณรายรับ – รายจ่ายแล้ว เงินที่เหลือน้อยกว่าทำงานที่บ้านส่วน ใหญ่จึงกลับมายังถิ่นเดิม จำนวนน้อยที่ทำงานที่กรุงเทพหรือไปๆ มาๆ
2542	- มีการจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต เป็นการรวมกลุ่มกันของชาวบ้านเอง - เกิดกลุ่มจักสานหมวกไม้ไผ่ - ประปาพึ่งตนเอง
2544	- กองทุนพัฒนาการเกษตร - มีกองทุนหมู่บ้าน (กองทุนเงินล้าน)
2546	- เกิดกลุ่มเลี้ยงปลา - มีชมรมรักษาดินน้ำ มีภารกิจในการอนุรักษ์ป่า และนำไปสู่กลุ่มราษฎรอาสาพิทักษ์ป่า ซึ่งมีกิจกรรมในการลาดตระเวนการตัดไม้ทำลายป่า และการจัดกิจกรรมปลูกป่าขึ้นเพื่อคงสภาพป่าที่สมบูรณ์ไว้
2547	-ชาวบ้านเริ่มช่วยกันปลูกป่ามากขึ้นเนื่องจากในขณะนั้นมีนายทุนเข้ามาตัดไม้ทำลายป่า

ปี พ.ศ.	พัฒนาการของหมู่บ้าน / การจัดตั้งกลุ่ม
	กันมากทรัพยากรป่าไม้เหลือน้อยลง
2548	- เกิดกลุ่มเลี้ยงกบ - มีชมรมผู้สูงอายุ - กลุ่มปุ๋ยชีวภาพอัดเม็ด
2549	- ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน

อาชีพ

ชาวบ้านส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำนาหมุนเวียนกับปลูกข้าวโพด โดยมีการเผาพื้นที่เพื่อทำการเพาะปลูกพืชก่อน ชาวบ้านมีการทำไร่ฝ้ายกันจำนวนมากแต่มีปัญหาเรื่องศัตรูพืชและมีการใช้สารเคมีปัจจุบันได้ผลผลิตไม่ดกจึงเลิกไป

กิจกรรมในหมู่บ้าน มีกิจกรรมต่างๆ ได้แก่ อาสาพัฒนาหมู่บ้าน (อสม.) ตั้งชมสเกราะห์หมู่บ้าน ฌาปนกิจสเกราะห์ กิจกรรมแม่บ้าน / สตรี กิจกรรมเยาวชน อาสาสมัครป้องกันตนเอง กองทุนหมู่บ้านเพชฌนิยม กองทุนพัฒนาการเกษตร ออมทรัพย์เพื่อการผลิต

ด้านการส่งเสริมอาชีพ ปุ๋ยชีวภาพอัดเม็ด ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน จักสานหมวก เลี้ยงปลา เลี้ยงกบ ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

ด้านการอนุรักษ์ มีการอบรมและตั้งกลุ่มราษฎรอาสาพิทักษ์ป่า รักต้นน้ำ

โครงการพื้นฐาน ประปาพึ่งตนเอง เป็นประปาหมู่บ้านที่มีแหล่งน้ำสองแหล่ง คือจากภูเขาและบ่อบาดาล

การจัดสวัสดิการของชุมชน

สวัสดิการของชาวบ้านเพชฌนิยมจะแบ่งออกเป็นส่วนที่เป็นเงินกองทุนจะดูแลสมาชิกที่เจ็บป่วยโดยให้ครั้งละ 100 บาท และผลกำไรที่ได้จากดอกเบี้ยเงินกู้จะเป็นทุนการศึกษาให้กับโรงเรียนในหมู่บ้านและมีชมรมผู้สูงอายุและกองทุนสเกราะห์หมู่บ้านที่ดูแลและให้เงินเมื่อมีสมาชิกเสียชีวิต ส่วนสวัสดิการที่ไม่ได้เป็นตัวเงินคือชาวบ้านมีกฎเกณฑ์ในการอนุรักษ์ป่าต้นน้ำและเกณฑ์กำหนดในการเก็บของป่าเช่น การเก็บหน่อไม้ในฤดูกาล จะมีการกำหนดจำนวนหน่อไม้ที่จะเก็บได้เป็นการอนุรักษ์อีกวิธีที่คงสภาพป่าไว้ กลุ่มรักษน้ำและกลุ่มราษฎรอาสาพิทักษ์จะช่วยลาดตระเวนดูแลสภาพป่าไม้รวมถึงระดมชาวบ้านช่วยการปลูกป่า

มีเงินสวัสดิการจากกลุ่มออมทรัพย์ในหมู่บ้านแต่ในปัจจุบันยังไม่ได้นำมาใช้พัฒนาการของหมู่บ้าน

ในปี 2542 หมู่บ้านเข้าร่วมตั้งกองทุนออมทรัพย์ระดับอำเภอภายหลังได้ยุบตัวลงเนื่องจากการประสานงานระดับตำบลและการบริหารงานขาดความต่อเนื่อง จึงได้ตั้งกลุ่มออมทรัพย์ขึ้น

การดำเนินงานของเครือข่ายสวัสดิการระดับตำบล

- 1) วางแผนร่วมกัน
- 2) การสร้างความชัดเจนภายในเครือข่าย
- 3) เชื่อมโยงความรู้ของสมาชิก
- 4) มีการขับเคลื่อนกิจกรรม

กลุ่มต่างๆในชุมชน

ชื่อกลุ่ม	ตั้งขึ้นเมื่อ	ที่มา	เงินทุนหมุนเวียน		กิจกรรม	การจัดสวัสดิการ
			เริ่มต้น	ปัจจุบัน		
กลุ่มเยาวชนบ้านเพชรนิคม	2524	จากการริเริ่มของกลุ่มหนุ่ม-สาว			กิจกรรมสาธารณะประโยชน์ เช่น เตรียมงานบุญ	
อสม. (อาสาสมัครสาธารณสุขมูลฐาน)	2525	สาธารณสุข			กิจกรรมด้านการดูแลสุขภาพของคนในหมู่บ้าน	
ชมรมผู้สูงอายุ	2548	สาธารณสุข (+ เงินสมทบจากฌาปนกิจผู้สูงอายุ)	2,000 + สมทบ		กิจกรรมเกี่ยวกับผู้สูงอายุเช่นการดูแลและสุขภาพ	จ่ายเงินช่วยเหลือครอบครัวเมื่อตาย และ
กองทุนสงเคราะห์หมู่บ้าน	2527	ศูนย์สงเคราะห์ราษฎรอำเภอ	12,000		บรรเทาความเดือดร้อนให้กับผู้ด้อยโอกาส	ให้ด้วยโอกาสกู้ยืมไม่มีดอกเบี้ย
กองทุนฌาปนกิจหมู่บ้าน	2531	ชาวบ้าน			เก็บเงินสมาชิกครัวเรือนละ 100 บาท เมื่อมีการตายของสมาชิก	ช่วยเหลือครอบครัวผู้เสียชีวิต
กลุ่มสตรีแม่บ้าน	2529	พัฒนาชุมชน			กิจกรรมด้านสาธารณะประโยชน์พัฒนาศักยภาพของสตรี	

ชื่อกลุ่ม	ตั้งขึ้นเมื่อ	ที่มา	เงินทุนหมุนเวียน		กิจกรรม	การจัดสวัสดิการ
			เริ่มต้น	ปัจจุบัน		
กองทุน อพป. (อาสาสมัครพัฒนาป้องกันตนเอง)	2528	กอรมน.	80,000		ฝึกอบรมอาสาสมัคร, พัฒนาหมู่บ้าน	
กลุ่มจักสาน	2542	พัฒนาชุมชน	10,000		ผลิตและขายเครื่องจักสาน	
กลุ่มเลี้ยงปลา					เพาะเลี้ยงและขาย	
กลุ่มกบ	2548	ก่อตั้งขึ้นเอง			เพาะเลี้ยงและขาย	
กลุ่มข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	2534	กลุ่ม ธกส.			ซื้อเมล็ดพันธุ์	
ศูนย์การเรียนรู้หมูลุ่ม	2549	สสว. 8	1,000,000		เป็นศูนย์การเรียนรู้หมูลุ่มเพื่อให้ผู้ที่สนใจมาศึกษาดูงาน	
กลุ่มปุยชีวภาพ	2549	เงินผู้ว่า CEO	1,160,000		ผลิตปุยเม็ดชีวภาพ	
กลุ่มราษฎรอาสาพิทักษ์ป่า	2547				ดูแลลาดตระเวนป่า	
กลุ่มรักษาดินน้ำ	2546	เกิดจากการรวมตัวของชาวบ้าน			ดูแลป่าต้นน้ำ	
ประปาภูเขา	2542	ศูนย์สงเคราะห์ชาวเขา	1,000,000		ผลิตน้ำประปาภายในหมู่บ้าน	
ประปาพึ่งตนเอง	2542	อบจ.			ผลิตน้ำประปาภายในหมู่บ้าน	

จุดเด่นของกรณีศึกษา

- เกิดจากฐานทรัพยากรป่าไม้ตอบสนองต่อการดำรงชีวิตทั้งทีในการบริการชุมชนและมีเครือข่าย

- การสื่อสารภายในคณะกรรมการมีความเข้าใจกันสูงมาก
 - สามารถจัดสวัสดิการได้ทันที
 - มีแผนชัดเจน มีการเก็บเงินสมาชิก 350 บาท / ปี มีการให้เงินทุนแก่เด็ก
 - เชื่อมกองทุนหมู่บ้านเข้าด้วยกันและนำเงินผลกำไรมาช่วยเรื่องสวัสดิการ
 - การบูรณาการของแผนรบบสวัสดิการให้เป็นกองทุนเดียวกันและบริหารงานร่วมกัน
- อย่างไรก็ตาม สำหรับบ้านเพชรนิยมนยังมีปัญหาในเรื่องของจัดหาแกนนำที่ชัดเจนในขณะนี้ หากได้ผู้นำที่ชัดเจนก็จะสามารถทราบถึงแนวทางในดำเนินงานต่อ

4. กรณีบ้านคลองน้ำไหลใต้ ตำบลคลองลานพัฒนา

บ้านคลองน้ำไหลใต้มีกลุ่มออมทรัพย์บ้านคลองน้ำไหลใต้ ตำบลคลองลานพัฒนา เป็นกลุ่มแกนหลัก จากการจัดเวทีสรุปบทเรียน วันที่ 17 พฤษภาคม 2550 สรุปผลดังนี้

ความเป็นมาของหมู่บ้าน

มีประชาชนอพยพเข้ามาในหมู่บ้านเมื่อปี พ.ศ. 2504 พื้นเพเดิมส่วนใหญ่เป็นชาวนครสวรรค์ นำโดยกำนันโป่งน้ำร้อน ภายหลังจะมีชาวนครราชสีมา และชาวเพชรบูรณ์อพยพมาสมทบในภายหลัง บ้านคลองน้ำไหลใต้ มี 3 ระยะทางห่างจากตัวเมืองกำแพงเพชร 65 กิโลเมตร มีอาณาเขตติดต่อกัน 4 หมู่บ้าน ทิศเหนือติดหมู่ 6 บ้านเลิงกะพงษ์ ทิศใต้ติดต่อกับหมู่ 12 บ้านมอตะแบก ทิศตะวันออกติดต่อกับหมู่ 14 บ้านหนองผักบั้ง ทิศตะวันตกติดต่อกับหมู่ 15 บ้านมอมะรีน รวมพื้นที่ทั้งหมด 12,000 ไร่ ประชากรตามในทะเบียนบ้านมีตัวตนจริง 1303 คน มี 286 ครัวเรือน ชาวบ้านส่วนใหญ่มีอาชีพ ทำไร่ ทำนาเป็นหลัก มีกลุ่มต่างๆในหมู่บ้านได้แก่ เย็บผ้า ปั่นด้าย ข้าวหอมมะลิไร้สาร และเริ่มโครงการทำปุ๋ยชีวภาพ มีกลุ่มออมทรัพย์ ธนาคารข้าว กลุ่มอนุรักษ์ดินและสิ่งแวดล้อม กองทุนอาหาร กองทุน อ.พ.ป. กองทุนเงินล้าน กองทุน กขคจ. ศูนย์ข้าวชุมชน

กลุ่มออมทรัพย์

แรกเริ่มเกิดกลุ่มธนาคารข้าวก่อน ต่อมาในปี 2539 – 2540 จึงเกิดกลุ่มออมทรัพย์มา จากนั้นมีเงินกองทุนเงินล้านเข้ามาในหมู่บ้านเพื่อให้ชาวบ้านกู้เงินเป็นหลัก แต่ชาวบ้านจะกู้เงินได้ต้องเป็นสมาชิกก่อน เป็นข้อตกลงของชุมชน

ระเบียบข้อบังคับ สมาชิกต้องมีเงินออมในธนาคาร และมีหุ้นด้วยก่อน 1 ปี ในกรณีที่กู้เงิน 10,000 บาทจะต้องเข้ากองทุนเงินออมพิเศษ 500 บาท และมีดอกเบี้ยจากเงินออมพิเศษร้อยละ 6 การปล่อยเงินกู้หลังจากวันที่ 30 มีนาคมของทุกปีไปแล้ว และภายในวันที่ 15 มีนาคมของทุกปีต้องส่งเงินกู้ให้หมดในกรณีที่กู้เงินใช้ผิดวัตถุประสงค์ เช่น กู้เงินไปทำนา แต่นำเงินไปซื้อรถ ทางคณะกรรมการจะมีการดักเตือนช่วยเหลือแนะนำ

เหตุก่อตั้งกลุ่มออมทรัพย์ เนื่องจากไม่ต้องการกู้เงินจาก ธกส. จึงจัดตั้งกองทุนออมทรัพย์ เพื่อให้สมาชิกในหมู่บ้านกู้ในอัตราร้อยละ 10 ซึ่งมีดอกเบี้ยน้อยกว่ากู้ ธกส. ที่คิดอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 12 และสมาชิก ต้องนำเงินที่หักจากเงินที่กู้ในอัตราส่วน เงินกู้จำนวน 10,000 บาท แบ่งเงินฝากในกลุ่มออมทรัพย์พิเศษ 500 บาทสมาชิกในกลุ่มจึงมีเงินฝากและได้รับดอกเบี้ยร้อยละ 6 จากเงินฝากพิเศษนี้ ปัจจุบันหมู่บ้านมีเงินหมุนเวียนในกองทุนเงินล้าน ทั้งเงินออมและเงินฝากพิเศษ ประมาณ 600,000 บาท

คณะกรรมการในแต่ละกลุ่มไม่ได้มีส่วนเกี่ยวข้องกัน แต่เมื่อชาวบ้านกู้เงินจะมีคณะกรรมการเพียงชุดเดียวเท่านั้นเพื่อไม่ให้เกิดการทับซ้อนสัญญากู้เป็น 1 สัญญา 1 ครั้วเรือน คือในแต่ละกลุ่มมีเงินให้กู้แต่ครัวเรือนสามารถกู้ได้ใน 1 กลุ่มกองทุนเท่านั้น

กลุ่มธนาคารข้าว

เริ่มจากเอาข้าวมาฝากก่อนแล้วนำข้าวไปสีกินที่หลัง หลักการดำเนินงานของธนาคารข้าวคือเมื่อข้าวราคาแพงจะนำข้าวในธนาคารไป และเมื่อข้าวมีราคาถูกจะซื้อมาเก็บสำรองไว้ในธนาคารข้าว ถ้าไรที่ได้จะปันผลกับสมาชิกในกลุ่มธนาคารข้าวเมื่อสิ้นปี

สวัสดิการหมู่บ้าน

ปี พ.ศ. 2547 ไปดูงาน เกษะรากเสียดใน อ.โกสัมพีนคร จ.กำแพงเพชร มีการจัดการสวัสดิการที่ดีจึงนำหลักการมาปรับใช้ในหมู่บ้าน ในปี 2548 โดยถ้ามีการเสียชีวิตได้รายละ 1,000 บาท พิการ 500 บาท และมีทุนการศึกษา 11 กองทุนเป็นจำนวนเงินทั้งหมด 14,000 บาท โดยสวัสดิการดังกล่าวทุกคนในหมู่บ้านจะได้รับสวัสดิการเท่ากันไม่จำเป็นจะต้องเป็นสมาชิกออมทรัพย์เท่านั้น

กลุ่มปั่นฝ้าย

เนื่องจากมีสมาชิกในหมู่บ้านไม่มีงานทำและมีฐานะยากจนจึงต้องการหาอาชีพประกอบกับในช่วงแรกมีการไปศึกษาดูงานในเรื่องการปั่นฝ้ายจึงนำความรู้ที่ได้มาจัดตั้งกลุ่มในหมู่บ้านโดยกู้เงินจัดตั้งกลุ่มครั้งแรกกับกองทุนหมู่บ้านเพื่อนำสมาชิกในกลุ่มไปศึกษาดูงาน และเรียนรู้ประสบการณ์ในการปั่นฝ้ายและนำกลับมาประกอบอาชีพภายในหมู่บ้านของตน ปัญหาของการทำงานในช่วงแรกเนื่องจากสมาชิกไม่มีความเชื่อมั่นภายในกลุ่มว่ามีศักยภาพในการบริหารงาน จึงไม่มาทำกิจกรรมร่วมกัน เหลือแต่กลุ่มแกนนำปั่นฝ้ายและไปส่งโรงงานในช่วงแรกทำให้ได้เงินมาสมาชิกเก่าและชาวบ้านในหมู่บ้านเล็งเห็นว่ากลุ่มมีสามารถพอสมาชิกเก่าจึงมารวมกลุ่มและเริ่มมีสมาชิกในหมู่บ้านและหมู่บ้านข้างเคียงเข้าร่วมกลุ่มเป็นจำนวนมากจากเดิมมีสมาชิก 16-17 คน จนปัจจุบันมีสมาชิก 100 กว่าคน สมาชิกของกลุ่มนอกจากจะเป็นชาวบ้านที่ต้องการปั่นฝ้ายเป็นรายได้เสริมแล้วยังมีชาวบ้านกลุ่มที่ว่างงาน และผู้พิการ มีรายได้เป็นของตัวเองอีกด้วย

จุดเด่นของกรณีศึกษา

- ผู้นำมีความสามารถ

